

«ОСОБА ТА ГРОМАДЯНСЬКЕ СУСПІЛЬСТВО У СУЧАСНИХ ДИСКУРСАХ»

АНОТАЦІЯ

Навчальна дисципліна «Особа та громадянське суспільство у сучасних дискурсах» є навчальною дисципліною гуманітарного профілю, яка є інтегральною наукою про людину та суспільство, що пояснює політичні, культурні процеси, які відбуваються в українському суспільстві крізь призму вітчизняного та світового історичного досвіду, набутоків соціально-історичної антропології, сучасного дискурсу щодо основних явищ суспільного життя країни, особи та громадянина у політичних, культурних, технологічних, професійних проявах, аналізує досягнення провідних країн світу у цих сферах, що дозволяє досягнути перспективи розвитку процесів, які відбуваються у житті країни, у міжлюдських стосунках, міжнародних відносинах, економічному, політичному, технологічному та інших видах розвитку. Дисципліна також спрямована на розкриття механізмів демократії, формування та функціонування громадянського суспільства, співвідносин громадянина та держави, громадянина та влади, місця особистості у політичних, культурних, гендерних, виробничих процесах, розкриває питання культури, співвідносин культури, етики, моралі, соціального та біологічного.

Метою вивчення курсу є формування студентами власної активної громадянської позиції; розвиток аналітичного мислення та сприйняття суспільних явищ, процесів та подій у історичному та загальнонауковому дискурсі з критичної, наукової точки зору; розкриття сучасних наукових концепцій, методів дослідження проблематики співвідносин людини та держави, людини та людини, гендерних стосунків, виробничих відносин, місця людини у суспільстві та природі, прав людини і громадянина, формування та функціонування громадянського суспільства, культури, категорій моралі та етики, співвідношення біологічного та соціального; дослідження сучасного суспільства крізь призму соціально-історичної антропології.

ФОМІН Андрій

кандидат історичних наук,
доцент, дослідник подій та історичних процесів
на території України часів II світової війни та
післявоєнного періоду

A.V.Fomin@mipolytech.education

mip metinvest
polytechnic

Освітній рівень

БАКАЛАВР

Кількість кредитів

4,0
(обов'язкова)

Мова викладання

УКРАЇНСЬКА

Назва кафедри,
яка пропонує
дисципліну

МОВНИХ ТА
ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН

ВИМОГИ ДО ПОПЕРЕДНЬОГО РІВНЯ ЗНАНЬ

- Базові знання та уявлення з всесвітньої історії та історії України, правознавства, розвитку людини та суспільства (з курсів «Біологія», «Людина і світ» і т.п.);

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- спроможність розглядати будь-яке явище суспільного життя як проблему вибору з урахуванням обставин, наслідків і ціни такого вибору;
- розуміння важливості нетехнічних обмежень, пов'язаних із суспільством, здоров'ям і безпекою, охороною навколишнього середовища, економікою, промисловістю;
- розуміти й аналізувати державну політику, зокрема, науково-технічну й економічну, цілі сталого розвитку та шляхи їх досягнення, історичні етапи і перспективи розвитку гірничих систем та технологій;
- вміння використовувати у виробничій і соціальній діяльності фундаментальні поняття і категорії державотворення для обґрунтування власних світоглядних позицій та політичних переконань з урахуванням процесів соціально-політичної історії України, правових засад та етичних норм.
- знання основних фактів, явищ, суспільного життя, розуміння механізмів функціонування суспільства, історії та засад демократичного ладу, прав і свобод людини та громадянина, співвідносин культури, етики та моралі;
- розкриття сучасних наукових суспільно-історичних концепцій; професійної підготовки фахівця, виходячи з соціальних аспектів його діяльності (або галузі знань);
- розкриття сучасних наукових історичних, соціально-антропологічних, культурологічних концепцій;
- здатність показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне мислення; аргументувати на основі теоретичного матеріалу власну позицію щодо явищ, факторів, особливостей суспільного розвитку на основі аналізу комплексу джерел, врахування природних, економічних, соціально-політичних чинників у розвитку суспільств, соціальних груп, галузей, людських поселень тощо;
- співпрацювати та відповідально взаємодіяти в процесі обговорення проблемних моментів на лекційних та практичних (семінарських) заняттях, при виконанні і захисті індивідуальних завдань.
- здатність застосовувати аналітичний та методичний інструментарій для обґрунтування позицій при підготовці документів, публіцистичних та наукових робіт, ведення дискусій, прийняття управлінських рішень щодо забезпечення прогнозованого, сталого та безконфліктного розвитку у дорученій сфері діяльності;
- уміння аналізувати процеси розвитку державного та ринкового регулювання соціально-економічних відносин, природоохоронної діяльності, технологічного розвитку;
- здатність застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань щодо аналізу суспільно-політичної, економічної, ситуації, питань розвитку соціокультурного середовища.

МЕТОДИ І ФОРМИ НАВЧАННЯ

Освітній процес будується як комбінація лекцій та самостійного вивчення навчального матеріалу на платформі Moodle — з одного боку, та проблемно орієнтованих практичних занять – з іншого. Під час вивчення курсу широко використовуються наочні засоби візуалізації (презентації, схеми, таблиці, рисунки тощо), які використовують у поєднанні з активною діяльністю студентів. Ефективним є застосування роботи студентських груп і активних методів навчання, а саме: різноманітних рольових ігор, імітаційних ігор, обговорення конкретних ситуацій, випадків, робота в малих групах; дискусія; мозкова атака; аналіз конкретної ситуації; метод випадків; презентація. Окрім роботи на цих заняттях здобувачам необхідно виконати індивідуальні завдання та модульні контрольні роботи. Опціонально доступні індивідуальні та групові консультації. Підсумковий контроль проводиться у формі заліку (по сукупності виконання поточних контрольних точок) та іспиту.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ

*Складові оцінювання успішності
(для здобувачів освіти за програмами, на яких дисципліна є обов'язковою)*

Назва і стислий зміст контрольного заходу	Кількість балів денна форма
I семестр	
Робота на семінарських та практичних заняттях	60
Виконання індивідуальних завдань	20
Модульні контрольні роботи	20
Всього (O₁)	100
II семестр	
Робота на семінарських та практичних заняттях	68
Виконання індивідуальних завдань	12
Модульні контрольні роботи	20
Всього (O₂)	100
Іспит (I)	100

Підсумкова оцінка (ПО) за освітній компонент за програмами, на яких дисципліна є обов'язковою розраховується наступним чином:

- Підсумкова оцінка (ПО) за освітній компонент, якщо він завершується заліком, визначається як сума балів поточної успішності протягом семестру, якщо здобувач вищої освіти виконав основні види навчальної роботи, передбачені силабусом або робочою програмою, та отримав підсумковий бал за модуль не менше 60 балів.
  - Підсумкова оцінка (ПО) за освітній компонент, якщо він завершується іспитом, визначається як середня з двох оцінок: за поточну успішність (O) та оцінки, отриманої під час іспиту (I) $PO = (O+I)/2$ В разі, якщо оцінка, отримана на іспиті, менше 60 балів, підсумкова оцінка дорівнює оцінці іспиту.
  - Переведення кількості балів у шкалу ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та інші шкали здійснюється відповідно до регламентів Університету.
  - В рамках процедур визнання та перезарахування кредитів, отриманих в рамках формальної освіти, враховуються кредити та оцінка результатів навчання з дисциплін, споріднених за змістом ([Положення-про-порядок-визначення-та-перезарахування-кредитів-в-МІП.pdf \(metinvest.university\)](#)).
- Результати неформальної або інформальної освіти можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих індивідуальних завдань за узгодженням з викладачем.
  - Результати участі у науковій роботі (статті, тези виступів, конкурсні наукові роботи тощо) можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих індивідуальних завдань і модульних контрольних робіт за узгодженням з викладачем.
  - Результати участі у науковій роботі (статті, тези виступів, конкурсні наукові роботи тощо) можуть бути визнані в рамках оцінювання окремих індивідуальних завдань і модульних контрольних робіт за узгодженням з викладачем або в рамках оцінювання результатів навчання під час іспиту.

ЛІТЕРАТУРА

1. Аболіна Т. Г., Нападиста В. Г., Рихліцька О. Д. та ін. Прикладна етика. Навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2012.
2. Берроуз Грір. Демократія: від теорії до практики. Підручник. Київ: ТОВ «Гнозіс», 2018.
3. Борисова О. В. Соціальна антропологія: навчальний посібник. Київ: Кондор, 2016.
4. Вегеш М. Геополітика в постатях і термінах: підручник Ужгород: «Гельветика», 2020.
5. Вербицька П.В. Лисейко Я.Б., Хома І.Я., Банах В.М., Кузьмин Р.Я. Історія України: суспільство, культура, державність: навч. Посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2019.
6. Гомза І.А. Суспільно-політичні рухи: навчальний посібник. Київ: НаУКМА, 2018.
7. Сергеева Л.М., Кондратьєва В.П., Хромей М.Я. Лідерство: навч. посібн. Івано-Франківськ. «ЛілеяНВ». 2015.
8. Кравець А.Ю. Політична антропологія. Дніпропетровськ, 2012.
9. Зінкевич Р. Д. Історія державності та культури України: навч. посіб. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2020.
10. Калакура Я.С. Українська культура: цивілізаційний вимір. Київ: ІПіЕНД ім. І. Ф. Кураса, 2015.

АКАДЕМІЧНІ ПОЛІТИКИ

Як член студентської спільноти Технічного університету «МЕТІНВЕСТ ПОЛІТЕХНІКА» Ви маєте дотримуватися певних стандартів та академічної політики:

- Шахрайство та плагіат заборонені.
- Матеріали в рамках курсу, захищені авторським правом, можуть бути використані лише тільки здобувачами освіти, яким призначено даний курс. зарахованих на курс для цілей, пов'язаних з цим курсом і не можуть поширюватися.
- Спілкування з однокурсниками та викладачем має бути професійним та ввічливим.
- Очікується, що Ви перевірятимете всі Ваші письмові повідомлення, включаючи поштові повідомлення, на коректність змісту та мови.
- Університет прагне підтримувати середовище, вільне від дискримінації або дискримінаційних домагань, спрямованих на будь-яку людину або групу в межах своєї спільноти - здобувачів освіти, співробітників або відвідувачів.